
MOEDIGE
Moslims
DIE DE
WERELD
HEBBEN
VERANDERD
30 bijzondere verhalen over
onvergetelijke personen
BURHANA
ISLAM

Oorspronkelijke titel *Amazing Muslims who changed the world*
Copyright © Puffin Books

Tekst © Burhana Islam, 2020
Illustraties © Reya Ahmed, Deema Alawa, Nabi H. Ali, Saffa Khan, Aaliya Jaleel and Aghnia Mardiyah, 2020

Oorspronkelijk gepubliceerd in de Verenigde Staten in 2020 door Puffin Books, onderdeel van Penguin Random House
www.puffin.co.uk
www.penguin.co.uk

Nederlandse editie gepubliceerd in 2024 door ROSE stories
Vertaling © Najiba Abdellaoui
Zetwerk Studio Pietje
Drukwerk IPP Printers

ISBN 9789083323800
NUR 270

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ROSE stories, Beethovenstraat 32, 1077 JH Amsterdam.
www.rosestories.nl

MOEDIGE Moslims DIE DE WERELD HEBBEN VERANDERD

BURHANA ISLAM

MET ILLUSTRATIES VAN
Reya Ahmed, Deema Alawa, Nabi H. Ali, Saffa Khan, Aaliya Jaleel en Aghnia Mardiyah

VERTAALD DOOR
Najiba Abdellaoui

rose stories

Inhoudsopgave

Voorwoord VII

Dr. Hawa Abdi 1
Mahershala Ali 7
Muhammad Ali 13
Rufaida Al-Aslamiyah 19
Salah Al-Din Yusuf Ibn Ayyub 25
Khawlah Bint Al-Azwar 31
Ayuba Suleiman Diallo 37
Fatima Al-Fihri 43
Sir Mo Farah 49
Dame Zaha Hadid 55
Hasan Ibn Al-Haytham 61
Zheng He 67
Sayyida Al-Hurra 73
Nadiya Hussain 79
Muhammad Al-Idrisi 85
Yusuf Islam alias Cat Stevens 91
Sjah Jahan 97
Al-Jahiz 103
Dr. Abdul Kalam 109
Noor Inayat Khan 115
Pari Khan Khanum 121
Muhammad Ibn Musa Al-Khwarizmi 127
Ibtihaj Muhammad 133
Razan Al-Najjar 139
Ilhan Omar 145
Sultan Razia 151
Jalaluddin Muhammad Rumi 157
G. Willow Wilson 163
Malcolm X 169
Malala Yousafzai 175

Geweldige extra's! 180
Dankwoord 192
Over de schrijver 194
Over de illustratoren 195



Voorwoord

Deze verhalen zijn voor alle leerlingen die ik ooit heb lesgegeven. Ik heb ze geschreven voor mijn nichtjes, mijn neefjes en mijn broers en zussen. Voor mijn familie in *deen* (het geloof) – waar ze ook mogen zijn. Deze verhalen zijn voor jou.

Als je je ooit eenzaam voelt, buitengesloten of gewoon compleet verloren – als je denkt dat alles tegenzit en dat je nergens thuishoort – blader dan door dit boek en vind jezelf erin terug.

In tegenstelling tot wat er gezegd wordt, is de islamitische geschiedenis rijk en vol verhalen. Weet dat wij afstammelingen zijn van een lange lijn van machtige leiders, grote denkers en vaardige krijgers. We zijn avonturiers en ontdekkingsreizigers; we zijn leraren en leerlingen; we zijn strijders en gelovigen. We zijn zoveel dingen en geven nooit op. We verliezen nooit de hoop – zelfs niet als het moeilijk wordt. Zelfs als er mensen zijn die muren opwerpen in plaats van bruggen bouwen, haat zaaien in plaats van vrede, of die leugens en wantrouwen verspreiden. Wij zijn onvoorwaardelijk moslim. We zullen onze stempel drukken op deze wereld en we zullen deze mooier maken. Vergeet niet dat we afstammen van grootsheid, dat we tot grootsheid in staat zijn en dat we groter zijn dan de stereotyperingen. Dus heb vertrouwen, het wordt beter.

Burhana Islam



Dr. Hawa Abdi

De heilige van Somalië

1947 –
Mogadishu, Somalië



Hawa Abdi groeide op onder de brandende zon in het Somalië van de jaren vijftig. Het was vrede en alles ging goed. Kinderen speelden lekker buiten, ouderen deelden hun verhalen tot ver in de omtrek en er was genoeg vers vlees, verse melk en frisse lucht voor iedereen.

Hawa had een grote familie met nog grotere dromen. Haar ouders wisten al vroeg dat Hawa iets van haar leven zou maken. Op een plek waar niet naar vrouwen werd geluisterd, was Hawa's familie ervan overtuigd dat zij daar in de toekomst iets aan zou kunnen veranderen. Ze leerden haar het belang van opkomen voor je mening, zelfs als dat eng is. En ze leerden haar de kracht van een vrouwenstem, juist in een samenleving die daar doof voor leek.

Maar op een dag werd Hawa's zwangere moeder ziek. Niet lang daarna overleed ze. Hawa wist dat ze niet eeuwig kon treuren en dat ze hoe dan ook sterk moest blijven. Ze moest een voorbeeld zijn, niet alleen voor haar familie, maar ook voor de vrouwen in haar land. Ze wilde begrijpen waarom haar moeder was gestorven. En waarom zoveel zwangere vrouwen stierven aan ziektes die te genezen waren. Ze wilde ervoor zorgen dat niemand zoveel verdriet zou hebben als zij als kind had gehad. Daarom deed ze haar best op school, werd dokter en probeerde haar patiënten beter te maken.



Maar toen er begin jaren negentig oorlog uitbrak in Somalië, veranderde alles. De kinderen lachten minder vaak en de ouderen werden stiller. Het leek alsof de vroegere manier van leven voorgoed was verdwenen. In minder dan vier maanden tijd werden in Hawa's stad 14.000 mensen gedood, raakten 27.000 mensen gewond en werden bijna 200.000 mensen gedwongen te vluchten. Hongersnood wierp langzaam donkere schaduwen over het land.



Hawa kon niet anders dan harder werken, luider praten en groter dromen. Ze gebruikte het land van haar voorouders om aan de rand van de stad een kleine kliniek te openen. Ze deed haar best om zoveel mogelijk geld in te zamelen om de kliniek draaiende te houden. Het lukte haar om de kleine praktijk te veranderen in een groot ziekenhuis met 400 bedden. Ook zette ze te midden van de gevechten en hongersnood een opvangcentrum op, waarmee ze 90.000 mensen hielp die door niemand anders werden geholpen.

Toen er op een dag gewapende soldaten op de stoep stonden die Hawa bedreigden, gaf ze geen krimp. Toen ze haar kleineerden omdat ze een vrouw was, hield ze zich groot.

'Jij bent een jongeman,' zei de ongewapende, moedige Hawa tegen een van hen. 'Wat heb jij eigenlijk voor je volk gedaan?'

Verward liepen de soldaten weg, zonder Hawa een haar te krenken.



Jammer genoeg was dit niet de laatste keer dat Hawa met hen te maken had. Jarenlang werd ze door de soldaten bedreigd en ze werd zelfs een keer gearresteerd. En toch gaf Hawa niet op. Tot op de dag van vandaag houdt ze vol. Hawa heeft nu zelf dochters. Samen met andere moedige vrouwen houdt ze toezicht op Hope Village, een toevluchtsoord dat ze hebben gebouwd voor Somalische gezinnen die voor de gevechten en hongersnood moesten vluchten. Ook al is Somalië nog steeds verscheurd door oorlog, ook al liggen veel gebouwen in puin en heeft de bevolking het zwaar, ook al lijkt alles verloren, Hawa blijft hopen dat in het Somalië waar zij ooit speelde de zon weer zal doorbreken.



Weetje

In 2010 werd dr. Hawa Abdi ontvoerd en gegijzeld door rebellen. Na protesten van vrouwen uit haar dorp werd ze uiteindelijk vrijgelaten. Dr. Hawa Abdi eiste een schriftelijke verontschuldiging van haar ontvoerders. Die kreeg ze ook!

Rufaida Al-Aslamiyah

De genezer op het slagveld

620 – Onbekend
Medina, Saudi-Arabië



Meer dan duizend jaar geleden woonde er een slimme jonge verpleegster in de brandende Arabische woestijn: Rufaida Al-Aslamiyah. Van een nieuwsgierig meisje dat haar vader van alles vroeg, groeide zij uit tot een vriendelijke en zorgzame verpleegster en medisch specialist.

Rufaida groeide op en leerde de geheimen van het menselijk lichaam kennen. Haar vader, die arts was, leerde haar hoe ze gewonden moest behandelen en zieke mensen kon helpen. In de loop van de jaren studeerde Rufaida steeds harder; haar honger naar kennis was onuitputtelijk. Ze verdiepte zich in alles wat met geneeskunde te maken had. Het was slechts een kwestie van tijd tot ze een van de meest gewaardeerde genezers in haar omgeving werd.

Tijdens haar studie ontstond in de oase waar ze woonde opschudding over een nieuwe godsdienst, de islam. Hoewel niet iedereen gelukkig was met de manier van leven die de godsdienst met zich meebracht, was Rufaida een van de eersten die de islam omarmde. Rufaida negeerde de mensen om haar heen, niet iedereen hoefde het met haar eens te zijn. Ze besloot de islam te volgen met haar hart en handen, iets wat erg goed van pas kwam toen er oorlog uitbrak.

De veiligheid van de levendige markten in haar woonplaats was verleden tijd, Rufaida werd nu geconfronteerd met de zwaarden en speren van de strijd. Toch hield ze vol. Rufaida behandelde soldaten die aan het front gewond waren geraakt. Bebloede speren en opengereten harnassen leidden haar niet af van haar werk. Rufaida was zo goed dat ze zelfs groepen vrijwillige verpleegsters les gaf en naar het slagveld leidde om oorlogsslachtoffers te helpen. In de verstikkende hitte van de woestijn beschermden Rufaida en haar stagiaires de stervenden tegen de harde wind en zon, en verlichtten hun pijn tijdens hun laatste dagen.



Nadat er vrede was gesloten, bleef Rufaida de mensen om haar heen helpen. Ze kreeg zelfs toestemming om een medische praktijk op te zetten in de moskee van de profeet Mohammed (vrede zij met hem*), een speciale eer alleen voor haar. Van daaruit runde Rufaida een drukke kliniek voor haar gemeenschap. In een tijd waarin wezen, gehandicapten en armen vaak werden genegeerd, gaf zij hen juist voorrang. Ze werkte ook aan het voorkomen van ziektes door 's werelds eerste Beroepscode van Verpleegkundigen en Verzorgenden op te stellen, een moderne aanpak die wereldwijd nog steeds wordt gebruikt. Rufaida liet het daar niet bij. Haar gulheid in het onderwijzen van geneeskunde was algemeen bekend. Voordat ze stierf, gaf ze haar kennis door zodat de vrouwen in haar gemeenschap anderen konden blijven helpen.



* Vanaf nu afgekort tot (vzmh)



Weetje

Ter ere van Rufaida reikt de Universiteit van Bahrein elk jaar de Rufaida Al-Aslamiyah prijs uit aan een student die bijzonder goed werk heeft geleverd op het gebied van verpleegkunde. Je maakt dus elk jaar kans op die prijs!



Salah Al-Din Yusuf Ibn Ayyub

De sleutelbewaarder van Jeruzalem

1137/1138 – 1193
Tikrit, het huidige Irak

Aan de oevers van de Tigris, in de oude stad Tikrit, leefde de moedige zoon van een Koerdisch stamhoofd. Zijn naam was Salah Al-Din en hij zou een van de moedigste krijgers ter wereld worden.

In die tijd, we hebben het over de twaalfde eeuw, waren kinderen al vroeg volwassen. In een omgeving waarin macht en politiek aan de orde van de dag waren, raakte Salah Al-Din al vroeg geïnteresseerd in het regeren van een land. Toen hij op zijn vijftiende klaar was met zijn studies natuurwetenschap, wiskunde en rechten ging hij in militaire dienst. Daar werd hij onder gezag van sultan Nur Al-Din opgeleid door zijn oom, Asad Al-Din Shirkuh.



Salah Al-Din kon al na een paar jaar zijn kameraden en de veldheren laten zien wat hij allemaal kon op het slagveld. Het duurde niet lang voordat het zijn commandanten opviel hoe goed hij kon zwaardvechten en hoe verstandig hij was. Hij stond ook bekend om zijn eergevoel, rechtvaardigheid en hoffelijkheid. Deze kwaliteiten kwam je niet vaak tegen. Al snel klom hij op van bescheiden soldaat tot gerespecteerd veldheer en mocht hij na de dood van zijn oom het leger leiden.

Toen de sultan overleed, liet hij zijn rijk na aan zijn elfjarige zoon Salih. Maar de nieuwe regering was zwak en oude vijanden van het sultanaat stonden aan de poort te rammelen. Ze waren vastbesloten om het rijk van Salih te verzwakken en grepen elke kans aan om de macht van hem over te nemen. Het verenigen van alle moslims, dat was de laatste wens van de oude sultan Nur Al-Din. Maar met de jonge Salih aan de leiding en onophoudelijke gevechten, was het een kwestie van tijd tot het rijk ten onder zou gaan. Toen riep Salah Al-Din zijn mannen bij elkaar om de troon te bevechten. Hij trok ten strijde, verkreeg het respect van het volk en werd de strijder die de moslimwereld zou verenigen.

Als nieuwe leider greep Salah Al-Din de macht over het moslimrijk en werd hij de heerser van Syrië, Egypte en alle landen daartussenin. Daarna ging zijn interesse uit naar de heilige stad Jeruzalem, dat een van zijn gevaarlijkste veroveringen ooit zou worden. Er was honderden jaren om de stad gevochten en op dat moment waren de christelijke kruisvaarders uit Europa er de baas. Kortom, Salah Al-Din had een plan nodig om de stad te heroveren.

Wekenlang dacht hij na over een strategie. Toen hij eenmaal een plan had, zette hij een val voor de vijand. Salah Al-Din en zijn soldaten vielen de oude stad Tiberias binnen, die in handen was van de kruisvaarders. Dat maakte de kruisvaarders woedend! Gewapend met zwaarden en speren leidden ze hun leger naar Tiberias. Maar Salah Al-Din maakte zich geen zorgen. Het ging precies zoals hij gepland had. De vijand was in de val gelopen.



De tactische leider wist dat er tussen zijn leger en de tegenstanders een woestijn lag en, zoals hij al had voorspeld, waren zijn vijanden niet voorbereid op het klimaat daar. De kruisvaarders kregen dorst en raakten snel vermoeid onder de brandende zon. Salah Al-Din greep zijn kans en stormde met zijn leger op volle kracht op hen af. Toen hij hen had verslagen trok hij naar Jeruzalem en belegerde de stad tot de heersers zich overgaven.



Maar het nieuws verspreidde zich snel en al gauw vonden nog meer kruisvaarders uit Europa hun weg naar het rijk van Salah Al-Din om wraak te nemen. Salah Al-Din, de held van honderden veldslagen, leed zijn eerste verliezen. Ook al werd zijn rijk aangevallen, hij weigerde Jeruzalem op te geven. Zelfs de koning van Engeland, Richard Leeuwenhart, mengde zich in de strijd en probeerde de heilige stad van Salah Al-Din te heroveren. Uiteindelijk sloten ze een wapenstilstand. Salah Al-Din hield de sleutels van Jeruzalem en bleef de baas over de stad. Hij liet christelijke pelgrims door de stad reizen zonder dat hen iets overkwam. Voordat de Engelse koning vertrok, roemde hij Salah Al-Din's militaire talent, zijn moed en zijn gevoel voor rechtvaardigheid, en riep hem uit tot de grootste heerser die de islamitische wereld ooit had geregeerd.

Weetje

Salah Al-Din's geboortenaam was eigenlijk Yusuf Ibn Ayyub, wat Yusuf zoon van Ayyub betekent. Het was bij de Perzen gebruikelijk om de naam van de vader over te nemen en 'ibn' betekent 'zoon van'. Toen Yusuf een groot strijder werd, kreeg hij de eervolle naam Salah Al-Din, wat 'goedheid van geloof' betekent.